

Srečanje plesnih skupin v domu Španskih borcev

Vsako leto se v kulturnem domu Španski borci srečajo plesne skupine naše občine. Letošnje občinsko srečanje, ki je že sedmo po vrsti, je bilo zelo uspešno, saj je sodelovalo 14 plesnih skupin: 10 iz osnovnih šol – OŠ Edvarda Kardelja (3), skupina Pika Poka I., (Tadeja Novak), skupina Pika Poka II., (Tadeja Novak), skupina (Andreja Zrimšek); OŠ II. grupe odredov (2) skupina Črnobeli panter (lastna koreografija) in skupina (Lučka Drobnič); OŠ Leopolda

Mačka – plesna skupina KIM (Polona Repina in Eva Mraz); OŠ Nove Jarše (2), skupina (Jana Truden), folklorna skupina (Jože Ramuta); OŠ Jože Moškrič – folklorna skupina (Vera Jurca), OŠ Adolfa Jakhla – folklorna skupina (Vesna Turk) in štiri iz kulturno umetniških društev: KUP Proga 13 skupina (Marjana Jevšjak), KUD Slape skupina (Andreja Zrimšek), KUD Svoboda Zadobrova, skupina MIK (lastna koreografija), KUD Vide Pregarc, skupina Kan-Kan (Franc Go-

gala). Srečanja se je udeležila tudi plesna skupina Paradoxe, ki ima svoj sedež v naši občini in jo vodi Nevenka Celarc ter plesna skupina Rondo iz KUD Jevnica pod vodstvom Igorja Parklja. KUD Jevnica se je odzvala na povabilo KUD Vide Pregarc v okviru dolgoletnega sodelovanja med obema društvoma. Samo srečanje je bilo prikaz dosežkov v preteklem obdobju na področju plesnih dejavnosti. Na dveh prireditvah so se zvrstili plesi folklorne, ritmike,

disco plesov, jazz baleta in can-can.

Srečanje je bilo delno v znamenju francoskega plesa can-can, ki je v lanskem letu slavil 100-letnico. Tako smo videli več različic tega znamenitega plesa, ki je navzoče v dvorani dodobra ogrel. Iz udeležbe je razvidno, da je za tovrstno dejavnost v naši občini zanimanje vse večje, vendar ob tem pozabljamo na kvaliteto, zato naj bi društva v bodoče med seboj tesneje sodelovala in si pomagala, še zlasti pa so potrebne pomoči plesne sekcije po osnovnih šolah. Samo tako bomo zagotovili kvaliteto plesnih skupin, ki delujejo v naši občini in tistih, ki presegajo občinske meje in gostujejo po SRS, tkejo vezi prijateljstva in izmenjujejo izkušnje na področju plesnih dejavnosti.

Pomlad v domu starejših občanov

Pršla bo pomlad, ućakal bi jo rad... tako naša narodna pesem. Tudi mi v Domu smo jo doćakali. Na proćelju naše stavbe se to ne pozna. Nismo imeli srećne roke, ko smo jeseni posadili okoli 200 vrćikov roć, da bi z njimi spomlad napolnili cementna korita na balkonih in oknih. Prezímilo je le malo sadik, zato so korita bolj prazna in visi zelenje kot oskubljeni repki ćez korita, in dosti listja in le sem in tja posamezen cvetec.

Drugaće pa je v notranjosti Doma. Pleskarji so prepleskali vse sobe in skupne prostore, z delom so že skoraj konćali. Mizarji so popravili vsa okna in vrata, da jih sedaj laćje odpiramo in zapiramo.

V hali je nameščena prenovljena sedećna garnitura, ki oklepa oba velika stebra, je lepa in udobna. Koliko ćasa bo taka? Prejšnjo so v preteklih petih letih naši alkoholiki in tudi drugi razrezali in prećgali s cigaretnimi ogorki.

Prenovitev pa še ni konćana, še bomo imeli spremembe.

Odšel je naš dober zdravnik dr. Janez Kuštrin in prizadevna višja ambulantna sestra Marićka Povše. V teku tega meseca nas bo zapustila tudi naša skrbna in dobra direktorica mag. Milena Tanasković.

Ćivimo v pričakovanju, kaj

nam bo prineslo poletje.

Imeli pa smo v preteklih mesecih tudi lepe popoldneve. Gostovali so trije pevski zbori in dve kulturni skupini mladih.

Prvi je 6. aprila zapel pri nas pevski zbor »Ivan Cankar«, ki ga vodi glasbenica Anica Špan. Moški pevski zbor iz Medvod je pod vodstvom zborovodkinje Mire Cimperc imel nastop 26. aprila. Moški pevski zbor »Bizovik« pa je gostoval 24. maja. Vodil ga je zborovodja Andrej Korber. Zbori so imeli na programu narodne in umetne pesmi naših priznanih skladateljev. Vmes smo slišali tudi narodne koroške, dalmatinske, prekmurske in benećke. Naše narodne je vsak zbor pel v drugaćni prireditvi. V zborih pojejo samo ljubitelji lepega petja – pojejo iz srca. Tisti, ki Ĺive zunaj, ne morejo presoditi, kaj pomeni nam v Domu ura lepega

ubranega petja. Na kraju programa vedno zapojemo še skupno dve ali tri narodne. Poslavljamo se z Ĺeljo, da bi še prišli. Mladinski ansambel »Beli cvet« je nastopil 22. aprila, ton je nastopu dajal humorist Pavle Ojsterćek. Po njihovi Ĺivahnosti bi se lahko imenovali »Ćareći cvet«. Stopajo v svet glasbe, takorekoć s prvimi koraki in jih ćaka še trdo delo, ki ga bodo zmogli s svojo sposobnostjo in voljo.

Zadnji so to pomlad 8. junija nastopili »Dijaki iz Doma Tabor«. Prišli so plesalci, pevci, kitarist in harmonikaš.

Folkloristi so zaplesali »Splet belokranjskih in Gorenjske ples«. Vmes je harmonikaš Sašo, ki je igral za ples, zaigral tudi narodne pesmi. Pevki sta bili Suzana in Renata. Kitarist Jože je spremljal pevki in igral ter pel tudi sam, celo eno lastno skladbo.

Organizator in vodja skupine je Emilija Razprtnik. Uspeh je pokazal, da je bilo v delo vloženega veliko truda in veselja.

Vse skupine prihajajo k nam brezplaćno. S seboj jim damo skromen spomin na naš Dom, izdelke naših stanovalcev. Prisrćno se z njimi poslavljamo z Ĺeljo, da bi nas še večkrat obiskali.

Marija DEKLIN

● Marjan Moškrić nagrajen za humoreske in satire

Na drugem festivalu humorja, satire in karikature, ki je bil 11. in 12. junija v Ribnici, je bil v leposlovni zvrsti humoreska in satira nagrajen tudi naš obćan Marjan Moškrić, ki mu iskreno Ĺestitamo.

Organizatorju je s pomoćjo skupćine obćine Ribnica uspelo izdati tudi zajeten almanah, ki je bil na voljo že v festivalskih dneh. Zajeten almanah z izbranimi literarnimi prispevki in karikaturami pod naslovom »Vre, vre, vre...« je posvećen spominu na Franeta Milćinskega-Jećka, ki je pred dvema letoma Ribničanam v poduk med drugim zapisal: »Sicer pa tudi vi veste, da je clovek razumno biće; nić ga ne bo spametovalo. Še naprej se bomo na napakah ućili delati napake. Vendar – naj vas potolaćim: sploh ni res, da je danes slabše kot vćerać. Nasprotno: danes je boljše, kot bo jutri!«

● Likovna, literarna in lutkovna delavnica

V letu 1988 je KS Kodeljevo oddala v najem dva svoja manjša prostora Zvezi kulturnih organizacij Slovenije.

Prostore bo zveza uporabila za izobraćevanje likovnikov, literatov in lutkarjev, ki delujejo v okviru zveze kulturnih organizacij Slovenije.

Doslej so taka izobraćevanja oziroma delavnice potekale le v ćasu zimskih ali letnjih poćitnic. S pridobitvijo teh novih prostorov pa bodo tećaji in seminarji potekali v popoldanskem ali vćernem ćasu skozi vse leto.

Konec junija se je konćal likovni seminar, ki je potekal ob koncu tedna in ga je obiskovalo 12 likovnikov iz Ljubljane, Domžal, Sećane, Novega mesta, Semića in Kamnika.

S programom in mentorskim delom akademskega slikarja Janeza Zalaznika so bili tećajniki zelo zadovoljni.

M. R.

Hića, zidana še v prejšnjem stoletju, kaća, novejši hlev ter še novejša hića, ki se zdi kot gradić na vrhnjem poboćju hriba nad dolino Besnice – to je prvi vtis in slika, ki jo zagledaš, ko se vzpneš po strmi, dokaj vzdrževani ćesti, ki se vije med stoletnimi drevesi, na planoto in sicer Hribarjevo domaćijo na Ravnem brdu. Marsikateri, ki domaćie ni vajen, pa se vpraša, kaj pomenijo stari zidovi v blićini nove hiće, ki spominjajo na starodavno utrdbo ali grad. Starejši okolićani vedo o tem razpredati cele legende, ki so se ohranile po ustnem izroćilu, zabelećke pa je delal tudi lastnikov oće, ki je imel velik smisel za pisano besedo.

Po izroćilu naj bi na mestu sedanjih ruševin pred letom 1780 stala cerkev, imenovana po svetniku sv. Jerneju. Po dolćini je merila 12 m, njena širina pa je bila 4,15 m. Postavljena je bila na izredno lepo lego, kot bi hotela s svojo lepoto opozarjati kmeta na dolćnost ter na posvećeno mesto, kamor se je zatekal ob stiskah in veselju. Ĺe se povrnem nekoliko v zgodovino, je bila vladavina cesarja Jožeфа II., ki je leta 1770 po cesarici Mariji Tereziji prevzel cesarstvo, morda usodna za ohranitev cerkve na hribu, o kateri govori ta zapis. Kot znan absolutist je uvedel reforme in preosnovno dotedanjih zakonov, ki so posegali v obće Ĺivljenje. Ena izmed posledic je bil tudi poseg v delovanje Cerkev, kar se izraća tudi v odloćitvi cesarja, ki je v letu 1783 prepovedal predvsem v podrućnićnih cerkvah opravljati bogoslućje. V tem letu je bilo na podlagi odloka prepovedano tudi mnogo boćjih potov. Tedanji ljubljanski knego-

ćkof Karel Herbecićin je bil goreć pristaš cesarjevi presnovi, zato tedanji vikar prećjanske vikarije Andrej Šega ni imel podpore in je bila cerkev na hribu zapisana propadu (obmoćje tedanje vikarije na Prećganjem je bilo veliko vćeće kot je obseg sedanje Ĺupnije, zato je interes za vzdrževanje bil manjši, saj je cerkev lećala na obrobju vikarije). Cerkev je bila namenjena volavelski soseski, saj je ta sklenil v lasti skoro vso jansko obmoćje od Volavclj in Prećganja in je zemlja segala celo na obmoćje Javora do Ravnega brda ter dela Zgornje Besnice. Vasića Volavclje je bila znana po reći ovac, ki so jih pasli celo odrasli pastirji (oblećeni naj bi bili v platnene bele srajce ter platnene hlaće, pobarvane od kostanjevih jećje. Platno je bilo domaće izdelave, kajti lan je bil v tistih ćasih izredno gojena kultura, ki pa so jo na prelomu 19. stoletja prenećali gojiti.) Kot je omenjeno, je bilo nekaj stroćkov na cerkvi vsako leto, zato so bile

predpisane dajatve, ki so jih morali gospodarji dajati v obliki denarja, blaga ali dela, ćesar pa so se nekateri posamezniki izogibali. Zato so se nekateri moćno oprijeli zakona o zaprtju cerkva. Ta isti odlok je nasprotno po Kranjskem moćno razburil ljudstvo in

● KS BESNICA

Utrinek iz preteklih ćasov

so Ĺupniki imeli mnogo tećav z razdraćenimi verniki. Tak primer je bil tudi v vsi Veliki Trebeljevo, kjer je postavljena cerkev Sv. Krića, datira pa v leto 1698. (Ker se je nezadovoljstvo širilo, je bil 30. 1. 1785 izdan dvorni dekreć, da se v vsakem kraju lahko ohrani ena cerkev.) Zaradi majhnega interesa okolićanov za ohranitev je cerkev naćel zob ćasa, ki je v nekaj desetletjih opravil svoje, s tem pa prikrajšal sedanje rodove še za en kulturni spomenik.

Ure. V notranjosti cerkve so ostale le lesene sohe svetnikov, ki so nemo zrle v praznino cerkvenih zidov. Cerkev je postala breme, ki so jo vaćšani hoteli ćimprej izbrisati iz zavesti, zato je ostareli mećnar vćekrat našel škrićljevce, ki so slućili za strešnike, na tleh, ko so jih noćni obiskovalci pometal s strehe. Ker se mećnar ni dal, saj je bil bogabojeć clovek kot vćećina v tistih ćasih, je streho za silo popravljaj, pa tudi vso drugo škodo, ki so jo povzročali. Pastirji, ki so vćekrat pasli

Vesti iz kulture!

● Zdrućenje likovnih skupin Slovenije bo tudi letošnje poletje pripravilo izobraćevalne likovne kolonije za ćlane likovnih skupin in društev. Seminarji bodo potekali v juliju in avgustu v Novem mestu in Šmartnem v Gorićkih Brdih. Od leta 1985 so na te izobraćevalne kolonije vabljeni tudi ćlani likovne sekcije KUD »Vide Pregarc«. Letos se bosta izobraćevanja udelećila Ana CAJNKO in Vladimir PERTOT.

● 16. junija so v ljubljanski narodni galeriji zaprli dva meseca trajajoćo razstavo kitajskega slikarstva. To izjemno kulturno prireditve si je ogledalo preko 90.000 obiskovalcev iz raznih krajev Slovenije in celo iz tujine. Ob ponedelćkih, ko je galerija bila zaprta, so si razstavo ogledali celo otroci iz številnih ljubljanskih in okolićkih vrtcev.

● Do 8. julija bo v galeriji Instituta za odnose s tujino v Bonnu odprta samostojna kiparska razstava akademskega kiparja Vasilije ĹETKOVIĆA iz Celja.

● Društvo prijateljev Jugoslavije iz Sao Paula slavi letos 29-letnico svojega delovanja. V ta namen je društvo povabilo v goste lutkovno gledaliće Jože Pengov iz Ljubljane. Ljubljanski lutkarji so se predstavili z »IGRARIJO«, najprej v društvu prijateljev Jugoslavije, nato pa še v gledaliću »Sergio Cordosa« v Sao Paulu.

● Od 16. do 20. junija sta v Dolenjskih Toplicah potekala gledalićki in lutkovni tabor za otroke. Delovno srećanje so pripravili zveza kulturnih organizacij Slovenije, Zvez prijateljev Slovenije in KUD »Maks Henigman« iz Dolenjskih Toplic.

● Pevski tabor v Šentvidu pri Stićni privablja iz leta v leto vćeć pevcev iz Slovenije in iz zamejstva. Na letošnjem taboru je pelo preko 8000 pevcev. Poleg petja pa so pevci in obiskovalci z zanimanjem prislućnili slavnostnemu govorniku Milanu KUĆANU.

M. R.

Imel sem nekaj povedati...

Ćolsko leto se izteka in samo še neprijetne dolćnosti nas loćijo od njegovega konca (izpraćevanje za zaključne ocene, popravni izpiti itd.). Radi bi opozorili na zadnje prijetne dogodke (rock koncert na šolskem dvoriću ob dnevu mladosti, športne igre, naravoslovni dan vseh prvih razredov na Veliki planini, že nekoliko oddaljena premiera dramske skupine v Okrogli dvorani Cankarjevega doma). Naši ućenci so pripravili kratek pogovor.

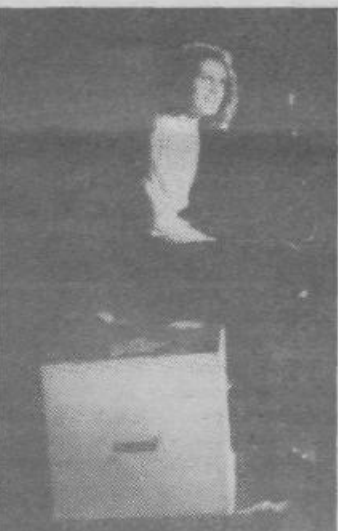
Marjan Hoćevar: Z letošnjo predstavo se je skupina že trinajstić udelećila Podob trenutkov. Poleg ućencev SSEE so nastopila tudi dekleta z ekonomske srednje šole, avtor marjan Kunaver, bivši ućenec naše šole in še nekaj zunanjih sodelavcev. Kaj pa o predstavi menijo nekateri nastopajoći (sodelujoći)?

Marjan Kunaver: Zahvaljujem se tovarićici Potokarjevi za izvedbo projekta. Oceno pa kot avtor prepućam drugim. Zadovoljen sem. Ĺa glasbene vstope pa se še posebej zahvaljujem Branku Matoću in skupini One Lower.

Iztok Lemajić: Osvetljevalec: Mislim, da je s tehniće strani predstava zelo dobro uspela kljub

manjšim začetnim tećavam. Luć sem doloćil po svojih obćutkih in delno po nasvetu igralcev. Osvetljevatí mi je pomagal Gorazd Potonćnik.

Dejan Vuga: Lahko bi dal od sebe še vćeć, kot sem dal. Sicer pa: to je bila moja prva predstava v živo pred domaćo publiko, ki nas pa Ĺal ni ravno lepo sprejela.

Hvala za prijetna doĹivetja z igral-sko ekipo. Ne bom pozabil.

Marjan Hoćevar: Igralstvo in šport?

Dejan: Mislim, da će se ne bi dovolj ukvarjal s športom, bi vlogo teĹje odigral.

Nikola Filovski: Zelo dobro sem se »ujel« z ostalimi izvajalci. Ĺeprav smo malo vadili, sem obvladal svojo vlogo. Predvsem je bila potrebna psiholoća priprava, kar mi je blizu že po naravi. Sem športnik. Ni lahko biti igralec, posebno ne pred domaćo

publiko. Nastopili smo tudi v Šentvidu, kjer smo bili zelo lepo sprejeti.

Branko Matoćec: Predstava mi je bila zelo vćeć in zato glasbe ni bilo teĹko pisati. Sodelovanje z dramsko skupino je bilo sproćujoće in tudi poućno. Menim, da se prizori »Ukrepa« in »Barbare« dovolj komentirajo med seboj.

PrimoĹ Satler: Letošnja predstava naše dramske skupine ima nekoliko dolg naslov: B. Brecht: Ukrej in Marjan Kunaver: Barbara ali Noć, ko je utonilo sonce. Prikazuje odnose med mladimi. Gre za razmerje med Barbaro in njenim fantom. Barbara fantu pove, da je noseća in da bi z njim rada zaĹivela pravo Ĺivljenje, on pa jo zapusti in prekine njuno zvezo. Tudi ostali prijatelji Barbaro zavrćejo. Tako se skozi vso igro kaĹejo današnji medsebojni odnosi, na videz tuji, vendar resnićni. Predstava je bila poizkus nećesa novega (vsaj za nas): šlo je za povezavo nemih metaforićnih prizorov (B. Brecht-Ukrej), dramskega besedila, pete pesmi (J. Prevret: Barbara) in samostojnih glasbenih motivov.

MARJAN HOĆEVAR

Pripis: Naslov ćlanka je Kunaverjeva misel pri prvem pogovoru o predstavi Barbara.

219-088

SEZAM
SERVIS ZA MALĆKE

boš vćeć ućel.« Tisto noć, ko so pastirji ponovno vzeli svetnika, je pastirćek, ki je obsojal poćetje tovarićev, sanjal dolge sanje. Zdelo se mu je, da stoji v cerkvi, pred njim pa Ĺiv sv. JerneĹ. Le-ta ga oćtožno ogovori: »Ne bo dolga, ko bo cerkev le še ruševina. To bo trajalo seveda nekaj rodov, vedi pa, da bodo te ruševine postale mnogim nesreća, kar naj bo opomin na sedanje poćetje. Prišli bodo tudi ćasi, rod za rodom bo kaznovan. Mnogi bodo pohabljeni, slepi, gluhi, Ĺivina bo jalova ali pa bo umirala. Krivica se popravi le, će se cerkev obnovi!« Pri teh besedah se dećek zbudi.

Mećnar je naslednje jutro ponovno opazil, da kipa ni. Od pastirćka je zvedel, kje je kip privezan. Šel je na tisto mesto, vendar je na hrastu opazil le vrv, svetnik pa je bil ponovno na starem mestu. Ljudje, ki so zvedeli kaj se je že dvakrat zgodilo, so se prestrašili, vendar se je preklećstvo že prićelo. Nastale so vojne, lakote, kuge. Mnogi so pomrli. Staro izroćilo pa še trdi, da je nećke zakopano apno, ki se bo uporabilo takrat, ko bo na mestu podrti stala nova cerkev.

Kolikor vem, se to apno še ni našlo, ruševine pa bolj in bolj preraća bršljan, osamljena smreća in grmovje.

BOJAN JERLAH